

MINH BẠCH TRONG QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG THÉP: **Doanh nghiệp phải cùng vào cuộc**

MINH THUY

Câu hỏi làm thế nào để quản lý chất lượng thép chưa bao giờ thôi được đặt ra. Khi thời hạn về quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về thép làm cốt bê tông đã điểm (theo quy định là ngày 1/6/2013) thì nảy sinh thêm nhiều vấn đề nữa, trong đó, mới nhất và cũ nhất cũng vẫn là vai trò của doanh nghiệp.

TỪ MỘT QUY CHUẨN THÉP LÀM CỐT BÊ TÔNG

Vừa qua, tại Hà Nội, Viện Tiêu chuẩn chất lượng Việt Nam phối hợp với Hiệp hội Thép Việt Nam đã tổ chức hội nghị phổ biến về việc ban hành quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về thép làm cốt bê tông, được cụ thể hóa tại quy chuẩn quốc gia QCVN 07: 2011/BKHCN.

Theo đó, thép làm cốt bê tông sản xuất trong nước và nhập khẩu phải thực hiện quy chuẩn trên từ ngày 01/12/2012 và thép làm cốt bê tông lưu thông trên thị trường phải thực hiện từ ngày 01/6/2013. Đối với thép làm cốt bê tông nhập khẩu phải được giám định hoặc chứng nhận phù hợp với quy định cho từng loại sản phẩm (theo mác và theo đường kính danh nghĩa) thuộc lô hàng hóa theo phương thức thử nghiệm mẫu, đánh giá về sự phù hợp của lô sản phẩm, hàng hóa đó. Quy chuẩn này không áp dụng đối với thép làm cốt bê tông là thép hình, thép mạ và thép cốt bê tông sợi hỗn hợp phân tán.

Việc bổ sung quy chuẩn nhằm ngăn chặn, loại khỏi thị trường những sản phẩm thép nhập khẩu, hay thép sản xuất trong nước không đạt tiêu chuẩn, đồng thời bảo vệ các công trình xây dựng được đảm bảo chất lượng.

Khi đưa ra quy chuẩn này, hầu hết các doanh nghiệp phía Nam đều ủng hộ, vì họ từ lâu đã áp dụng tiêu chuẩn của JSS (Nhật), trong khi đó, các doanh nghiệp phía Bắc lại chủ yếu áp dụng TCVN, nên việc áp dụng QCVN7: 2011/BKHCN sẽ rất khó khăn. Vì vậy, tất cả các doanh nghiệp đều thống nhất xin lùi thời hạn áp dụng vì chưa đủ thời gian, lượng hàng dự trữ và tồn kho hiện nay của ngành Thép quá lớn do thị trường bất động sản đóng băng, nếu áp dụng ngay quy chuẩn mới thì các doanh nghiệp sẽ lâm vào tình trạng nguy kịch.

Chia sẻ với những khó khăn của doanh nghiệp ngành Thép, Bộ Khoa học và Công nghệ đã đồng ý sửa đổi, bổ sung gia hạn QCVN 7: 2011/BKHCN. Theo đó, đối với thép

cốt bê tông sản xuất trong nước, thời hạn áp dụng sẽ được kéo dài thêm 6 tháng tức là hết năm 2013, thay cho quy định trước là 1/6/2013. Đối với doanh nghiệp kinh doanh thép cốt bê tông sẽ được kéo dài 1 năm, có nghĩa là đến tháng 6/2014 mới bắt buộc phải áp dụng các quy định của QCVN7: 2011/BKHCN, thay cho quy định trước đó là 1/6/2013.

ĐẾN TRÁCH NHIỆM CỦA NGƯỜI TRONG CUỘC

Có thể nói, trong việc này, các nhà quản lý đã hết sức chia sẻ với doanh nghiệp khi nhất trí lùi thời hạn áp dụng quy định, tránh việc "ép" doanh nghiệp vào thế khó, nhưng ngược lại, các doanh nghiệp thép đã làm hết trách nhiệm chưa?

Rõ ràng, văn bản này được ban hành năm 2011, nhưng tại sao các doanh nghiệp thép, đối tượng chính chịu tác động của văn bản lại nói rằng không biết, chưa biết, hay theo như hầu hết các đại biểu trong hội nghị phổ biến về việc ban hành quy chuẩn

kỹ thuật quốc gia về thép làm cốt bê tông đều cho rằng “đến ngày 24/4/2013 mới phổ biến ở phía Nam, và ngày 15/5 mới phổ biến tại phía Bắc” và “thông tin về QCVN7: 2011/BKHCN chỉ được đăng trên website của Tổng cục Đo lường chất lượng Việt Nam”. Đây thực sự là một điều hết sức phi lý trong một xã hội mà việc thông tin, tuyên truyền có tốc độ nhanh đến chóng mặt như hiện nay. Lỗi này đâu phải do các nhà quản lý? Còn các doanh nghiệp thép, sự “không biết – không nghe – không thấy” này có thể giải thích từ đâu? Ai mới là người chịu trách nhiệm chính trong chuyện này?

Có thể hiểu tình trạng này bắt nguồn từ hai nguyên nhân: Thứ nhất là doanh nghiệp không quan tâm, đến lúc quy định có hiệu lực mới “ngã ngựa ra”; Thứ hai là do thói quen làm việc không tự giác, thiếu tinh thần cộng đồng, cứ đưa luật gì mới vào cuộc sống là phải “kêu khó”, phải “kêu vướng” trước đã thay vì nghiên cứu thấu đáo và phản hồi, đóng góp

một cách tích cực, xây dựng, đúng nghĩa vụ của một công dân.

Cũng liên quan đến vấn đề quản lý chất lượng thép, được biết, Bộ Công Thương và Bộ Khoa học và Công nghệ hiện đang phối hợp xây dựng nội dung thông tư liên tịch Hướng dẫn quản lý chất lượng sản phẩm thép. Thông tư hiện đang được góp ý dự thảo lần hai dưới sự chủ trì của Vụ Khoa học Công nghệ, Bộ Công Thương. Bà Phạm Thu Giang, Phó vụ trưởng Vụ Khoa học Công nghệ Bộ Công Thương cho biết: “Thông tư Hướng dẫn quản lý chất lượng sản phẩm thép là thông tư liên tịch giữa Bộ Công Thương và Bộ Khoa học và Công nghệ vừa liên quan đến khoa học, công nghệ, vừa liên quan đến lĩnh vực sản xuất, xuất nhập khẩu, nhằm đảm bảo hài hòa 2 yếu tố sản xuất và thương mại. Thông tư bao gồm 5 chương, hiện Bộ Công Thương đang trình bản dự thảo lần hai. Sau khi nhận được sự đóng góp của các nhà quản lý, các doanh nghiệp, sẽ tiếp tục hoàn thiện để sớm đưa vào cuộc sống”.

Năm 2000, Bộ Khoa học và Công nghệ mới ban hành quy chuẩn cho thép xây dựng, nhưng trên thực tế tất cả các loại sản phẩm, trước khi đưa ra thị trường đều phải công bố tiêu chuẩn và quy chuẩn (công bố hợp chuẩn và công bố hợp quy). Việc công bố hợp chuẩn và hợp quy là một hình thức để doanh nghiệp khẳng định yếu tố chất lượng của mình. Nếu không đảm bảo những tiêu chuẩn đã công bố, và quy chuẩn kỹ thuật tức là doanh nghiệp đã vi phạm Luật chất lượng sản phẩm và xử lý theo nghị định 54/2009/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tiêu chuẩn, đo lường và chất lượng sản phẩm, hàng hoá. Với người tiêu dùng, họ có quyền được biết quy chuẩn mà doanh nghiệp đang thực hiện, tiêu chuẩn sản phẩm mà doanh nghiệp đang thực hiện là gì. Vấn đề tuân thủ quy định trước pháp luật cần phải thực hiện công bằng giữa các sản phẩm sản xuất trong nước và sản phẩm nhập khẩu.

Bà Giang nhấn mạnh: “Thông tư này không phải là một hàng rào kỹ thuật, không nhằm mục tiêu bảo vệ thị trường trong nước mà là một biện pháp quản lý nhằm bảo vệ người tiêu dùng nói chung không phân định quốc gia”. Đau đầu nhiều năm nay là vấn nạn các nhà nhập khẩu thép đã thêm một lượng nhỏ nguyên tố Bo vào thép (khoảng 0,0008%) để “phù phép” thép xây dựng sang thép hợp kim, từ đó được hưởng thuế suất thấp hơn. Gần đây nhất là vụ việc Công ty CP Inox Hòa Bình và Công ty TNHH Posco VST chủ động nộp đơn kiến nghị lên Bộ Công Thương điều tra chống bán phá giá đối với thép inox nhập khẩu. Tất cả những điều này đã rung lên một hồi chuông báo động rằng, nếu không sớm đưa việc quản lý chất lượng thép vào khuôn khổ, chắc chắn, thị trường thép sẽ xảy ra nhiều chuyện khôn lường, mà chính doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh thép sẽ là đối tượng bị ảnh hưởng đầu tiên. ❖